

20. 1. 2025

Veďte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Blokace majetku povinného při provádění exekuce na nepeněžitá nezastupitelná plnění

Provádění exekuce na nepeněžitá nezastupitelná plnění je na místě v případech, kdy exekuční titul ukládá povinnost něco strpět, něčeho se zdržet či něco konat a tuto povinnost nemůže splnit za povinného někdo jiný. Porušení vymáhané povinnosti v takovémto typu exekuce se sankcionuje ukládáním donucovacích pokut. Spolu s případnými pokutami v exekučním řízení na nepeněžitá plnění vznikají i náklady exekuce a náklady oprávněného.

V tomto článku se zaměříme na blokaci majetku povinných v exekucích vedených právě pro tato nepeněžitá nezastupitelná plnění, se kterými jsou však uvedené peněžitá povinnosti spojeny.

Donucovací pokuta

Pokuta za porušení povinnosti vymáhané nepeněžitá povinnosti se ukládá **exekučním příkazem**. Výše pokuty musí být přiměřená vymáhané povinnosti a poměrům povinného tak, aby její sankční povahu povinný vzhledem ke svým majetkovým poměrům pocítil. **Výše první uložené pokuty je omezena na částku ve výši 100 000 Kč**. Další pokuty soudní exekutor neukládá ve formě exekučního příkazu, ale formou usnesení a jejich horní hranice není zákonem stanovena. Není-li uložena pokuta povinným zaplácena, soudní exekutor ji vymůže exekučním příkazem v rámci stejné exekuce, ve které byla uložena, a to způsoby exekuce k vymožení peněžitá plnění, obvykle tedy **srážkami ze mzdy, příkázáním pohledávky z bankovního účtu povinného či prodejem movitých a nemovitých věcí**. V souladu s ustanovením § 351 zákona č. [99/1963](#) Sb., občanského soudního řádu, tyto pokuty připadají státu.

Náklady exekuce a náklady oprávněného

Náklady exekuce a náklady oprávněného **určuje exekutor v příkazu k úhradě nákladů exekuce**, ve kterém musí být vymáhaná peněžitá povinnost v podobě těchto nákladů řádně **označena a vyčíslena**. Souběžně s příkazem k úhradě nákladů exekuce exekutor zpravidla vydá i exekuční příkazy blokující majetek povinného, a to právě pro účely vymožení těchto nákladů exekuce a nákladů oprávněného. V mé advokátní praxi se setkávám s tím, že i když jsou tyto náklady v jednotkách tisíc korun či nižších desetitisíců korun, exekutor postihne exekučními příkazy za účelem vymožení nákladů exekuce a nákladů oprávněného i nemovité věci povinného. Otázkou přiměřenosti volby ze způsobů provedení exekuce se však nebudu v tomto článku zabývat.

Příklad z praxe

Mezi mými klienty jsem se setkala s případem, kdy jako podklad pro exekuci sloužil rozsudek ukládající **povinnost zdržet se určitého jednání**. Exekutor vydal příkaz k úhradě nákladů exekuce pro peněžitou povinnost představující náklady exekuce a náklady oprávněného. **Souběžně s tím vydal exekuční příkazy pro zajištění bankovních účtů a nemovitostí povinného ohledně povinnosti k úhradě nákladů exekuce**. Navzdory tomu, že povinný svou peněžitou povinnost uloženou příkazem k úhradě nákladů exekuce uhradil, exekutor ponechal exekuční příkazy blokující majetek povinného v platnosti s odůvodněním, že povinný dosud nesplnil vymáhanou nepeněžitou (zdržovací) povinnost a je zde tak předpoklad, že tato povinnost bude muset být vymožena formou ukládání pokut, které nebudou-li uhrazeny, budou vymáhány právě prostřednictvím zajištěného majetku povinného.

S takovým odůvodněním exekutora se já naprosto neztotožňuji, neboť v daném případě byly předmětné exekuční příkazy postihující nemovitosti a bankovní účty mého klienta vydány právě a jen pouze za účelem zajištění vymožení vyčíslených nákladů exekuce a nákladů oprávněného. Zaplacením těchto nákladů účinky exekučních příkazů v souladu s ustanovením § 47 odst. 7 zákona č. [120/2001](#) Sb., exekučního řádu, zanikly a soudní exekutor měl tyto exekuční příkazy neprodleně zrušit, což mimo jiné zahrnuje i zaslání **oznámení o skončení exekuce** všem orgánům a osobám, které exekuční příkazy blokující majetek povinných evidují, v daném případě tedy katastr nemovitostí a bankovní instituce. **Je zcela nepřijatelné a proti zásadám právního státu, aby byl majetek povinného blokován pro možné budoucí porušení jeho nepeněžitě povinnosti**, neboť donucovací pokutu je možné uložit až v případě skutečně nastalého porušení této nepeněžitě nezastupitelné povinnosti. Teprve v případě, kdy povinný uloženou donucovací pokutu neuhradí, přistoupí exekutor k vydání exekučního příkazu k vymožení této pokuty. Majetek, který bude exekučním příkazem postižen, volí v souladu s ustanovením § 47 odst. 1 zákona č. [120/2001](#) Sb., exekučního řádu. Soudní exekutor tak v tomto konkrétním případě mého klienta, tj. povinného, v zásadě trestal blokáci jeho majetku pro důvod, který v současné době neexistuje a v budoucnu teprve může nastat.

Tento můj názor byl následně **potvrzen ze strany exekučního soudu**, který exekuci částečně zastavil v rozsahu jejího vedení na základě předmětných exekučních příkazů blokujících majetek povinného. V odůvodnění rozhodnutí soud konstatoval, že v nadepsaném případě je **nadbytečné o zastavení exekuce rozhodovat**, neboť předmětné exekuční příkazy byly vydány za účelem vymožení pouze a právě částky rovnající se vyčísleným nákladům exekuce a nákladům oprávněného, a tedy v souladu s ustanovením § 47 odst. 7 zákona č. [120/2001](#) Sb., exekučního řádu, **zanikly jejich účinky uhrazením předmětné částky** nezávisle na tom, zda nepeněžitá nezastupitelná povinnost byla splněna či nebyla splněna.^[1] V této situaci tak měl soudní exekutor dát svým oznámením najevo, že si je této skutečnosti vědom, tj. učinit kroky vedoucí ke zrušení předmětných exekučních příkazů blokujících majetek povinného, a v žádném případě tak nadále neměl zajišťovat majetek pro eventuální pokuty uložené v budoucnu z důvodu, že předmětná exekuce pro samotnou nepeněžitou povinnost dosud zastavena nebyla.

Důsledná oddělenost nákladů v exekuci a donucovacích pokut

Pro úplnost lze v této souvislosti odkázat na usnesení Nejvyššího soudu ze dne 15. 2. 2022, sp. zn. 20 Cdo 545/2021, který obdobně konstatoval, že ohledně exekučních příkazů, které sice k zániku exekuce nevedly, avšak účinky těchto nevyužitých exekučních příkazů vymožením označené peněžitě povinnosti v souladu s ustanovením § 47 odst. 7 zákona č. [120/2001](#) Sb., exekučního řádu, zanikly, **má soudní exekutor svým oznámením dát najevo, že si je této skutečnosti a ztráty svého pověření k vedení exekuce vědom, a je nadbytečné co do tohoto rozsahu exekuci**

zastavovat. Srovnatelně [Městský soud v rozhodnutí ze dne 23. 6. 2020, č. j. 30 Co 185/2020-121](#), uvedl, že je-li vymáhaná částka specifikovaná v exekučním příkazu vymožená, pak smyslem ustanovení § 47 odst. 7 zákona č. [120/2001](#) Sb., exekučního řádu je to, aby nadále (tj. po provedeném vymožení, resp. po zastavení exekuce) nedocházelo k dalšímu postižení majetku povinného.

Z citovaných judikátů vyplývá, že exekuční příkazy blokující majetek povinného za účelem vymožení v nich konkretizované částky, **nelze v žádném případě aplikovat na případné neuhrazení donucovacích pokut uložených v budoucnu** jako důsledek porušení vymáhané nepeněžitě povinnosti.

Závěr

Ačkoliv je soudní exekutor ve způsobech provedení exekuce na nepeněžitá nezastupitelná plnění limitován povahou předmětné vymáhané nepeněžitě povinnosti, je běžné, že se v případech vymáhání nákladů exekuce, nákladů oprávněného a nezaplacených donucovacích pokut uchýlí k vydání exekučních příkazů blokujících majetek povinného pro tyto peněžitě povinnosti. **Účinky exekučních příkazů vydaných pro vymožení peněžitě povinnosti v podobě nákladů exekuce a nákladů oprávněného zanikají uhrazením, resp. vymožením těchto částek**, a to bez ohledu na to, zda samotná nepeněžitá povinnost byla splněna. Exekuční příkazy nelze v žádném případě ponechat v platnosti pro potenciální nezaplacení donucovací pokuty jakožto možného důsledku případného porušení předmětné nepeněžitě povinnosti, jako se stalo v případě popsaném v tomto článku. Jestliže by byla donucovací pokuta v exekuci skutečně uložena a povinný tuto donucovací pokutu nezaplatí, pak teprve v této chvíli je soudní exekutor oprávněn vydat exekuční příkaz pro vymožení této povinnosti peněžitě povahy a přiměřeně zajistit (blokovat) majetek povinného.

Mgr. Denisa Mokřížová,
advokátka

Advokátní kancelář Vych & Partners, s.r.o.

Lazarská 11/6

120 00 Praha 2

Tel.: +420 222 517 466

Fax: +420 222 517 478

[1] Usnesení Obvodního soudu pro Prahu 5 ze dne 26. 8. 2024, č. j. 65 EXE 2543/2023-163.

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Přičitatelnost jednání třetích osob dlužníkovi pro účely posouzení neúčinnosti: ano nebo ne?](#)
- [Srážka za prodej v insolvenci při ocenění majetkové podstaty](#)
- [Smlouvy o vzájemném plnění v insolvenci – judikатурní závěry](#)
- [Odpovědnost členů statutárního orgánu za nepodání insolvenčního návrhu včas](#)
- [Úmyslně zkracující právní jednání mezi dlužníkem a osobou blízkou](#)
- [Nejvyšší soud ČR: Úhrada úroků ze zápůjčky jako zvýhodňující jednání? Klíčový výklad k § 241 odst. 5 písm. b\) insolvenčního zákona](#)
- [K postavení zajištěného věřitele v insolvenčním řízení](#)
- [K \(ne\)způsobilosti notářského zápisu jako exekučního titulu pro nařízení exekuce prodejem zástavy](#)
- [Promlčení pracovněprávních pohledávek postavených na roveň pohledávkám za majetkovou podstatou](#)
- [Preventivní restrukturalizace](#)
- [Odpovědnost státu za nesprávný úřední postup exekutora: Je stát skutečně „posledním dlužníkem“?](#)